

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. Minister mevr. C. van Nieuwenhuizen

uw kenmerk:	uw brief van:	ons kenmerk: 19/ABZ190208	behandeld door: Rikkert Snitselaar	doorkiesnummer: 0318 680 329	e-mailadres: rikkert.snitselaar@ede.nl
onderwerp: Zienswijze Ontwerpbesluit tot wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad en de onderliggende (geactualiseerde) milieueffectrapportage (MER)			bijl.: 1	datum: 8 februari 2019	

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen,

De voorgenomen vliegroutes OUT-07 en IN-06 van en naar Lelystad Airport zijn geprojecteerd boven het grondgebied van Regio Foodvalley. Deze vliegroutes hebben gezien de relatief geringe vlieghoogte impact op het woon- en leefklimaat op de grond. Gemeenten zijn samen met de provincies verantwoordelijk voor de kwaliteit van de lokale woon- en leefomgeving, zoals ook tot uiting komt in onze omgevingsvisies. Een optimaal en aantrekkelijk vestigingsklimaat om te ondernemen, te wonen, te werken en te studeren: dat is waar we als Regio Foodvalley voor staan. Vanuit deze wettelijke verantwoordelijkheid dienen wij onze zienswijze in ten aanzien van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad en de onderliggende (geactualiseerde) milieueffectrapportage (MER). Dit als aanvulling en verdieping op de gezamenlijke zienswijze van de Gelderse partijen, welke mede is ondertekend door de Regio Foodvalley-gemeenten (bijgevoegd als bijlage).

1. Standpunt Regio Foodvalley

Het standpunt van de Regio Foodvalley ten aanzien van de opening van Lelystad Airport voor groot handelsverkeer en de voorgenomen laagvliegroutes is kort samengevat als volgt:

Eerst herziening van het luchtruim, daarna opening Lelystad Airport

Ondanks de vele Kamervragen blijft onduidelijkheid bestaan over de laagvliegroutes en het aantal vliegbewegingen van/naar Lelystad Airport in relatie tot het proces van luchtruimherziening. Wat bedoelt de minister nu precies als zij zegt dat na de herziening van het luchtruim geen sprake meer zal zijn van laagvliegroutes? Hoeveel hoger komen deze routes te liggen en hoe snel kunnen de voorziene verbeteringen ingevoerd worden? Hoe hangt dit samen met de genoemde aantallen vliegbewegingen op jaarbasis van 10.000 tot aan herziening van het luchtruim en maximaal 45.000 na de luchtruimherziening? Ook in de debatten in de Tweede Kamer komen deze punten telkens terug en blijft de beantwoording voor meerdere uitleggen vatbaar.

Pas als de vliegtuigen in het geval van uitgaand verkeer ongehinderd door kunnen stijgen tot kruishoogte en voor inkomend verkeer zoveel mogelijk gebruikmakend van een glijvlucht kunnen landen, is volgens ons geen sprake meer van laagvliegroutes. Zodra de vliegroutes van Lelystad Airport aan bovenstaande randvoorwaarden voldoen is opening van Lelystad Airport voor ons acceptabel. Hoe eerder in het proces van de luchtruimherziening deze routeaanpassingen worden geïmplementeerd, des te eerder kan Lelystad Airport open.

- Op welke wijze en binnen welk tijdsbestek denkt u de problematiek rond de laagvliegroutes op te kunnen lossen?
- Bent u bereid deze oplossing eerst te implementeren, alvorens Lelystad Airport te openen voor groothandelsverkeer?

2. Routeaanpassing boven grondgebied Regio Foodvalley

Naar aanleiding van ingediende verbetervoorstellen tijdens de internetconsultatie van de ontwerp aansluitroutes in het najaar van 2017 is een routeaanpassing doorgevoerd om zodoende de woonkernen Ede en Bennekom te ontzien. Hiermee komt de route boven het grondgebied en dichterbij de woonkernen van de gemeente Renkum en boven de woonkern Wageningen te liggen.

De overlast wordt hiermee verplaatst. Van een structurele oplossing voor het probleem van de laagvliegroutes is geen sprake. Ook vragen wij ons af of een dergelijke slalombocht in de dagelijkse praktijk niet gewoon wordt afgesneden. Door eerst een gedragen oplossing voor het laagvliegen te implementeren kan bovenstaande problematiek ineens worden opgelost.

- Kunt u aangeven of de voorgenomen vliegroutes van/naar Lelystad Airport na het doorvoeren van optimalisaties in het kader van de luchtruimherziening nog boven het grondgebied van Regio Foodvalley liggen en zo ja op welke vlieghoogte?

3. Klimaat / groei luchtvaart

Onder druk vanuit de Europese Commissie lijkt in de herziene conceptversie van de Verkeersverdelingsregel ruimte te ontstaan voor autonome groei op Lelystad Airport. Om de klimaatdoelen van 'Parijs' te kunnen halen zal de nadruk niet moeten liggen op groei maar juist op het verduurzamen van de luchtvaart. Wij pleiten voor het in samenhang bekijken van de invoering van vliegbelasting met belastingen/accijnzen op andere vervoersmodaliteiten en de mate van milieu-impact. De opbrengsten van de vliegbelasting kunnen bijvoorbeeld ingezet worden om het reizen met de trein binnen Europa financieel aantrekkelijker en concurrerender te maken in plaats van deze ten goede te laten komen aan de algemene middelen. Ook het mitigeren/compenseren van de negatieve milieu-impact van vliegen zou vanuit de eigen sector bekostigd moeten worden ('de vervuiler betaalt'). Schoon reizen moet beloond worden. Concreet zou bijvoorbeeld gekozen kunnen worden voor het toepassen van het hoge Btw-tarief op vliegtickets en het lage tarief op treintickets en het zwaarder belasten van vliegen over korte afstanden waarbij de trein als goed alternatief beschikbaar is.

4. Borging afspraken

Tot slot vragen we u om aandacht voor de borging van gemaakte afspraken rond aspecten zoals aantallen vliegbewegingen, vlieghoogte, vliegroutes, openingstijden en type vliegtuigen. De ervaringen rond andere luchthavens leert dat het nalaten van expliciete borging van dit soort afspraken slecht is voor het draagvlak en het vertrouwen.

We kijken uit naar uw reactie en dringen nogmaals aan op een transparant besluitvormingsproces omtrent Lelystad Airport en de herziening van het luchtruim.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur Regio Foodvalley

Gert Boeve
Secretaris-directeur

i.o. Ajan Drog

René Verhulst
Voorzitter

Deze zienswijze wordt tevens onderschreven en mede ingediend door gemeente Renkum.